

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Sektor arbete, trygghet och omsorg

1(4)

Diarienummer: OAN.2016.25

Datum: 2016-05-20

Sektorchef Ebba Sjöstedt

E-post: Ebba.Sjostedt@ale.se

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Uppföljningsrapport 1

Sektorn gör för perioden ett positivt resultat om 4,1 Mkr och prognosticerar ett nollresultat på helår. De ekonomiska utmaningarna finns inom äldreomsorgen, hemtjänsten och individ- och familjeomsorgen, barn och unga. Andel nöjda brukare inom äldreomsorgen är fortsatt stor.

Inför framtiden har sektorn identifierat tre områden med stora behov: medarbetardimensionen, integrationen samt arbetet med den strategiska målsättningen "Sysselsättning för alla."

När det gäller medarbetardimensionen har sektorn just inlett projektet "Stolt omsorg i Ale - med omtanke och lust". Ett av projektets primära syften är att öka delaktigheten och inflytandet för medarbetarna.

Förvaltningens beslutsförslag till Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden godkänner Uppföljningsrapport 1, 2016-04-30.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden fastställer omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens prognostiserade resultat till 0 kr.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att punkten justeras omedelbart.

Ebba Sjöstedt

Sektorchef

Mattias Leufkens

Verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2016-05-20.

Beslutsexpediering

För vidare hantering

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Bakgrund

Kund/Brukare

Äldreomsorgen redovisade för 2015 en uppnådd målsättning för brukarnas nöjdhet med Ale hemtjänst och även målet för kontinuitet nåddes med god marginal. Ale hemtjänst behåller sin andel brukare i konkurrens med externa företag vilket också pekar på en kvalitet som uppskattas av brukarna. Deltagandet i de öppna mötesplatserna ökade under de första månaderna 2016. Matlagning i hemmet har införts som en ny insats i hemtjänsten.

Stimulansmedel från Socialstyrelsen har använts till att öka bemanningen på särskilt boende. Bemanningsökningen syftar till att öka utbudet av aktiviteter för brukarna. Dessutom har en dietist anställts för att stödja personalen i arbetet med att motverka undernäring samt förbättra måltidsmiljön. Alla särskilda boenden har brukarråd, matråd samt anhörigträffar för att öka de boendes delaktighet. Vårdhunden Spike utgår från dagverksamheten och är vid vissa andra tider på övriga särskilda boenden.

Arbete med Aktiv fritid pågår inom verksamhetsområde funktionshinder och syftar till att öka utbudet av aktiviteter för brukare. Enligt LSS-lagstiftningen ska verksamheten anpassas efter den enskildes behov och under perioden har flera anpassningar genomförts som fallit väl ut för den enskilde.

Individ- och familjeomsorgen planerar tillsammans med sektor utbildning, kultur och fritid att samlokalisera mottagandet av nyanlända barn, såväl ensamkommande som barn med föräldrar. Vidare finns behov av att planera långsiktigt för åtgärder som främjar ökat välbefinnande, hälsa och möjlighet till sysselsättning för de ensamkommande barnen över tid och verksamhetsområdet planerar för detta. Avseende nyanlända i allmänhet är fortsatt planering av samarbete med övriga sektorer och en framtida gemensam organisation sannolikt nödvändig för ett långsiktigt och hållbart mottagande.

Överlag kan en förändring skönjas där antalet ärenden som tangerar flera av sektorns verksamhetsområden och där tillhörigheten är oklar har ökat. Dessa individer har ofta komplexa behov som verksamheterna inte alltid kan möta. Ökad samverkan internt i sektorn är därför prioriterat med utgångspunkten att den enskilde ska erbjudas rätt insats och inte falla mellan stolarna.

Processer

Byggnation av nytt äldreboende, förarbete inför byggnation av bostäder med särskild service inom funktionshinder, nyförvärv samt omdisponering och iordningställande av lokaler för att tillskapa fler platser för ensamkommande flyktingbarn pågår samtidigt för närvarande. Samtliga processer genomförs i samverkan med sektor samhällsbyggnad men tar resurser i anspråk även inom sektorn.

Rekryteringsbehovet är omfattande i vissa yrkeskategorier, framförallt när det gäller socialsekreterare och lagstadgade utredningstider är inte alltid möjliga att hålla. På biståndsenheten har personalomsättningen varit snart sagt total och det fördröjer arbetet med såväl utredningar som uppföljningar vilket i sin tur riskerar få kostsamma konsekvenser. Sjuksköterskor är också en svårrekryterad grupp men även de för sektorn allra största yrkeskategorierna undersköterskor och stödassistenter börjar bli allt mer svårrekryterade. Tydligast märks det än så länge i svårigheten att rekrytera vikarier inför somrarna.

Valideringsutbildningen för stödassistenter och undersköterskor pågår enligt plan och utbildningen kommer att avslutas i december 2016. Kompetensutveckling överlag blev under hösten eftersatt på grund av den ekonomiska situationen och planering och genomförande har nu återupptagits. För att kunna optimera användandet av det nya personalsystemet krävs utbildning av första linjens chefer och detta behöver få prioritet.

Processer som berör avvikelser, såsom Lex Sarah och Lex Maria arbetas igenom inför att de ska föras in i kvalitetsledningssystemet. Rapporteringsfrekvensen vad gäller Lex Sarah har ökat markant vilket medfört att utredningstiderna blivit längre och i vissa fall alltför långa. Orsaken till att antalet rapporter ökat bedöms vara att medarbetarna är mer benägna att rapportera snarare än att antalet incidenter verkligen ökat vilket i allt väsentligt är en positiv utveckling.

Trygg hemgång har delutvärderats och resultatet är positivt. Under perioden har antalet betaldagar på sjukhus varit lågt och detta beror delvis på arbetet som Trygg hemgångsteamet utför.

Resurser

Personalen är sektorns i särklass viktigaste resurs. Under hösten och våren har synpunkter framkommit från medarbetare och personalorganisationer vad gäller brister i såväl fysisk som psykosocial arbetsmiljö, delaktighet och möjlighet att påverka sin arbetssituation. Som ett resultat av detta kommer behovet av ökad bemanning i delar av verksamheten att ses över och ett projekt, Stolt omsorg i Ale, med omtanke och lust, har påbörjats. Ett av dess primära syften är att öka delaktigheten och inflytandet för medarbetarna. Medarbetare från varje arbetsplats träffas i tvärgrupper för att resonera och slutligen lämna förslag på åtgärder som man bedömer kan gynna den specifika problemställning som respektive grupp fått sig tilldelad. Arbetsmiljö och sjukfrånvaro är exempel på områden som tvärgrupperna har att resonera kring.

Överlag finns ett stort behov av att stabilisera situationen i personalförsörjningsfrågan. Mentorskap, seniora handläggare, administrativt stöd, förfinade introduktionsprogram, samlade kompetensutvecklingsplaner och handledning är exempel på åtgärder som införts, processas eller övervägs för att sektorn ska kunna profilera sig som en attraktiv arbetsgivare. Sjukfrånvaronivåerna är självklart fortfarande ett fokusområde, hälsosamtal erbjuds medarbetare som har många korttidssjukfrånvarotillfällen och enhetschef kontaktar medarbetare på första sjukdagen som rutin i flera av verksamhetsområdena.

Ekonomi

Sektorn redovisar ett resultat i perioden om 4,1 Mkr. Prognos för helår är nollresultat.

Även om totalen är i balans finns variationer inom sektorn. Barn och unga redovisar ett underskott och detta förklaras till en inte oväsentlig del av undanträngningseffekter orsakade av det ökade mottagandet av ensamkommande barn. Ett ökat antal kommuninterna platser för ensamkommande barn kommer att möjliggöra fler hemmaplanslösningar inom ramen för barn och unga då platser kommer att kunna frigöras på Spinneriet. Det ekonomiska underskottet på barn och unga balanseras av intäkter från Migrationsverket som, än så länge, överstiger kostnaderna. Det finns dock behov av att intensifiera insatserna för ensamkommande barn för att stödja dem i övergången från kommunens stöd till ett självständigt liv med egen försörjning och eget boende vilket kommer att öka kostnaderna under innevarande år och delar av 2017.

Vuxenheten redovisar ett positivt resultat i perioden och antalet boendeplaceringar har minskat.

Hemtjänstens resultat för perioden är negativt och så även prognosen på helår. Vidtagna åtgärder ger visserligen resultat men inte i tillräcklig utsträckning. Den beslutade tiden sjunker långsamt vilket i sig är positivt även om det inte påverkar utfallet. Problematiken är komplex och arbete måste ske på flera fronter samtidigt. Den ersättningsmodell som används stöder inte fullt ut arbetet och modellen behöver därmed ses över.

Funktionshinder och särskilda boenden och hemsjukvård prognosticerar nollresultat på helår. Utvecklingen jämfört samma period förra året är positiv och det ekonomiska läget bedöms mer stabilt även om dessa verksamheter är känsliga då några få extremt vårdkrävande individer kan driva kostnader på ett sätt som inte är möjligt att kompensera för i övriga delar.